O MODLITBĚ

Původ materiálu
Rut Kučerová
Pořadí v lekci
23

Žalm 34,2 + 23 Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála. Hospodin vykoupí duše svých služebníků, nikdo z těch, kteří se k němu utíkají, vinu neponese.

klíčové pojmy, dobové a textové souvislosti:

- **modlící se Ježíš** - je motiv, který nacházíme u Lk pravidelně. Narazíme na něj i ve vyprávěních, kde jiným evangelistům chybí (srv. např. Lk 3,21; 9,18.28). Evangelista svým čtenářům jako by dával „nahlédnout“ do vztahu Syna k Otci. Není to ovšem intimní scéna pro náboženské diváky-čumily. Pohled na modlícího se Ježíše vyprovokuje sice prosbu „Pane, nauč nás modlit se“ - dosl. „prosit“. Ale teprve až Ježíš vysloví slova modlitby, zjistí učedníci, že je nebude učit jako Jan, ale že je bere se do svého vztahu k Otci. A díky tomu se může jeho Otec stát i naším.

- modlitební zvyklosti křtitelovců -křtitelovci byli zřejmě odnož essénů, kumránského společenství. Kumránská společnost „kladla silný důraz na společnou modlitbu při východu a západu slunce, při novměsících a při různých významných shromážděních.“ (J. Mánek, Když Pilát spravoval Judsko, s. 101) Je tedy pravděpodobné, že měli rituály i ustálené modlitby (např. chvalozpěvy, ale i další). Otázka učedníků se potom týká především četnosti, obsahu a náplně modliteb jakožto společného (resp. „našeho kristoveckého správného“) rituálu. Je užitečné sobě i dětem připomínat, že hnutí Jana Křtitele bylo v novozákonní době rozšířenější a známější než „hnutí Ježíše“ - Kristovci, církev.

To by se pak mohlo dobře aplikovat na Teofila: Lukáši, slyšel jsem, že křtitelovci to dělají tak a tak, jak to máme dělat my kristovci? V otázce mohou proznívat všelijaké dnešní předporozumění a předsudky ohledně modlitby a modlitební praxe.

- modlitba Páně- přešla do evangelia z běžné liturgie prvních sborů. (Novozákoníci to dokládají např. tím, že u Marka se nevyskytuje, protože prý Mk předpokládal, že je naprosto známá ve sborech, pro jejichž oblast psal.)

Dá se přibližně počítat s tím, že u Lukáše (a Teofila) se ve shromáždění modlili Otče náš. Na otázku „Lukáši, jaká je (jedině) správná modlitba Ježíšových učedníků?“ může Lukáš Teofila překvapit odpovědí: „Ale vždyť ty už tu nejdůležitější modlitbu znáš a říkáš - ve shromáždění. Katechetický efekt by pak spočíval v překvapení, že se k Otci nedostáváme nikudy jinudy, než vyučováním/poslouchánímm a následováním Syna. Modlitba Páně není „zaručeně působící správná modlitba“, ale postoj, kdy se necháme vést k Otci Synem.

- oslovení Otče náš - (srv. Mt 6,9) - dává celé modlitbě zcela jedinečnou perspektivu, přitom je to oslovení nesamozřejmé. Tato perspektiva odráží starozákonní zvěstnou strukturu - Boží lid (v něm král) je vyvolen k „zvláštnímu“ synovskému úkolu/poslání/odpovědnosti - ztělesnit uprostřed druhých Boží dílo. Bůh se zjevuje skrze KONKRÉTNÍ cestu „synovsky milovaného“ Izraele. Výlučný vztah Hospodina a jeho syna - vyvoleného lidu zní např. ve vyprávění exodu – srv. Ex 4,22n. Toto poslání je později vloženo na pomazaného - a ozývá se z královských mesiášských žalmů (Ž 2,7). Kdo a jaký je Otec, se (zvlášť jako ne-Židé, byť teo-filové) musíme chodit učit k Synu. Modlitba Pána - Ježíše nenavazuje na lidskou představu milujícího taťky, dobráckého „fotříka“ či přísného otce. Umožňuje nám oslovovat Otce, kterého vyložil svým příběhem Syn (J 1,18; srv. 1 J 5,20n). Když Lk častěji než jiní zmiňuje Ježíšovu modlitbu, může takto upozorňovat právě na tuto výlučnost.

Smíme se snad domýšlet, že u Lk nastupuje navíc zvláštní dvojsmyslnost - ví, že se v okolní kultuře vyskytuje představa Boha jako „otce všech“ ("všichni jsme jeho děti“ - Sk 17,28) - ale zdůrazňuje, že tuto (dnes opět) obecně rozšířenou náboženskou představu je potřeba strukturovat, redefinovat. A strukturu a definici jí dává příběh Ježíše.

(Pozn.: inspirující čtení o titulu Otec najdete např. v Biblické abecedě K. H. Miskotteho na str. 58-59; o modlitbě Páně viz BS-A str. 147-148)

- lukášovská verze modlitby Páně - je oproti Mt stručnější. Chybí třetí prosba (Staň se vůle tvá) a poslední prosba je poloviční. Zněním se liší prosba o odpuštění: dosl. *I odpusť nám hříchy naše, totiž i je (hříchy) odpouštíme* **všelikému** *viníku/dlužníkovi našemu.*Otevřený horizont odpuštění, které se tu týká každého, s kým máme v životě co činit, dobře zapadá do důrazů Lukášova evangelia. (Naproti tomu Mt 18,33 asociuje odpouštění především v okruhu „spolu-bratří/sester“.) Odpuštění je v evangelistově pohledu jednou z podob, jak moc Božího království pracuje v našem světě.

Pokud děti modlitbu Páně znají, nechte je, ať hledají rozdíly samy – popř. i navrhnou, proč se Lk verze liší.

- posloupnost proseb modlitby Páně - není zřejmě potřeba vykládat detailně smysl jednotlivých proseb. Spíše děti upozorněte, že první dvě prosby mají zájmeno TVÉ a teprve v

druhé polovině přijde řada na NAŠE záležitosti. Nepochybně i tato posloupnost vyučuje tomu, ač jde v kristovské modlitbě - nejprve o skutky, záměry a zaslíbení Boží, potom - a v jejich světle - o záležitosti naše. Zatímco my, dospělí i děti, jsme zvyklí říkat a prosit „já chci“, učí nás Ježíš naslouchat tomu, oč jde v příběhu Jména, v přicházejícím království, při prosazování Boží vůle. V jejich světle smíme nahlédnout, jak je to s naším chlebem, s vinami (dluhy) nás a našich bližních.

- **podobenství o půlnoční žádosti o chleba** - (vv. 5-10) líčí nouzi, která zaskočí podobně, jako nečekaný host, jehož nemáme čím přivítat. Podobenství upozorňuje, že i když v takové nouzi nenarazíme na lidskou vstřícnost a přátelskou ochotu, můžeme se domoci splnění prosby svou neodbytností. Scéna podobenství (půlnoc, prázdná spíž, host ve dveřích) především podtrhuje, že v takové situaci se nemáme nechat odbýt, že je potřeba vyrušovat. S takovou naléhavostí a neodbytností smějí učedníci prosit příchod Božího království i dar chleba vezdejšího.

- pokud ovšem někomu tohle podobenství a následující slovo vnuklo představu, že naše prosby se mají stát jakousi „sbíječkou“, kterou si prorazíme cestu k nebeským darům, vyučí a nasměrují ho **závěrečné příměry** (vv. 11-13) ještě jinak: Když z nás - zlých pozemských otců (a matek) čas od času děti „vyrazí“ dobré dary - **tím spíš** je smíme očekávat od Otce Ježíšova (a tedy našeho): „**čím více** *Otec váš nebeský dá Ducha svatého těm, kteříž ho prosí?“* Nejde o to „umět (pomocí modlitby) něco (z nebe) vyrazit“, ale nechat se - právě v modlitbě - zorientovat a vyučit oním rozdílem mezi námi, otci pozemskými - a Otcem Ježíšovým.

- podobenství „o potřebě stále se modlit a neumdlévat“ - (Lk 11,1-8) můžete ve výkladu zařadit hned po modlitbě Páně. Obsahuje totiž jak naléhavost, tak vytrvalost - jak nahlašuje už jeho nadpis: Tématem je „vytrvalá modlitba“ - ve smyslu očekávající prosby. Právě blízkost Jména a příchod Království připadají křesťanskému sboru někdy neskutečně vzdálené. Ale my jsme zváni právě je mít ve svých prosbách na mysli především a pořád.

Vlastní **příběh** o soudci a vdově vypráví **o vytrvalém jednání vdovy.** Vdovina vytrvalost tváří v tvář arogantnímu mužskému „funkcionáři“ odráží postoje SZních žen, které se své věci uměly ujmout s vytrvalostí, statečností a vynalézavostí (Támar - Gn 38, Rút, Chana - 1Sa 1).

Vdově přitom nejde o to, dosáhnout jakéhokoli vlastního cíle, ale o **spravedlivé zastání**: „učiň mi spravedlnost - proti mému odpůrci (dosl. *antidikos* - „*tomu, který je proti spravedlivému vyřešení mého případu*"). Sám soudce sebe sama kvalifikuje jako toho, který „ *se Boha nebojí a z lidí si nic nedělá“* - což je trefné vystižení životní polohy „nespravedlivého“ (viz v.6)**.**

Zastávat se práva vdovy (tedy té, která jinak zůstala bez zastání) je jeden z důrazů, podle kterých se pozná, zda uprostřed Božího lidu panuje spravedlnost či bezpráví. Proto se zastání vdov objevuje napořád jako jedno z témat prorockých kázání - srv. jen Iz 1,17.23 Jr 7,6, viz i Sk 6, 1). Ježíš sám si vdov, jejich údělu i jednání všímá podle Lukášova evangelia s pozorností, porozuměním a milosrdenstvím (Lk 7,12n; 21,3).

- **spravedlnost** je přitom jeden z nejpřednějších atributů Hospodina a jeho díla (srvn např. Ž 82). Jde jistě o spravedlnost v jejím eschatologickém rozměru (viz Mariina píseň, Lk 17,20nn a 18,8 - eschatologický kontext), její eschatologický rozměr se však promítá do rozhodování uprostřed našeho času.

- **vyústění podobenství** (v 6-8): podobenství není alegorií (Bůh rovná se nespravedlivý soudce,...), jde v něm o návaznost v jediném bodě: jestliže i z nespravedlivého soudce lze vydolovat spravedlivé rozhodnutí - **což teprve Bůh!?** (v. 7) - nezjednává např. příchod jeho Království spravedlnost? Z této důvěry tedy plyne povzbuzení k neumdlévajícím prosbám a vytrvalému zápasu uprostřed nespravedlivých okolností. (Otázka „nalezne Syn člověka víru až přijde?“ - nechce zastrašit - ale právě povzbudit k vytrvalosti ve smyslu podobenství - má cenu „modlitebně“ prosit a zápasit - dokud Syn člověka nepřijde.)

úskalí textu

- **katechetické zpracování** - texty a motivy nemusíte dočerpávat, spíše se nechte vést základními motivy - uvedení do vztahu k Otci - naléhavost prosby - vytrvalost prosby. Doporučujeme každopádně kombinaci výroku o modlitbě a jednoho příběhu. Předem se rozhodněte, které důrazy chcete předat, a podle toho zvolte výroky a příběh

- pamatujte na **eschatologické souvislosti modlitby** Páně i Ježíšových podobenství. V evangeliu nejde o návod k modlitebnímu životu, který bude po zásluze odměněn, nejde o to, recitovat modlitební knihy a memorovat příručky - jde o vytrvalé a zápasící vyhlížení Otce a Zastánce - a překonávání překážek.

- **modlitba** je dnes díky různým pokleslým náboženským produkcím opět **chápána instrumentálně**: jako „klíč“ (či paklíč), pomocí něhož dosáhnout toho, k čemu se jinak nedostaneme. Proto je potřeba zdůraznit, že Ježíš nedává „supernávod“ na modlitbu, která bude fungovat ještě lépe než Křtitelova, ale vede k duchovnímu postoji, kde se nejprve učíme respektovat jeho nezastupitelné místo ve vztahu k Bohu. On je měřítkem přiměřenosti a zaměření našich proseb.

- děje a postavy v podobenstvích Lk 11,5nn a 18,1nn nejsou prostou ilustrací toho, jak to chodí v Božím království. Jde o kvalitativně odlišné roviny: zatímco my máme zkušenost, že i z otrávených přátel, nepřejících rodičů a nespravedlivých, proti potřebným nasměrovaných institucí (jako jsou nefungující soudy), jde při patřičné vytrvalosti cosi dobrého vydolovat, **což teprve Bůh?** - tj. ten, který se navzdory naší zkušenosti zastává utištěných, převálcovaných, který „poníženým dává vládnout královstvím“ (viz Lk 1, 51nn).

- budete-li s dětmi mluvit o jejich zkušenosti s modlitbou, pamatujte, že jde o duchovně intimní téma. Budou-li převažovat „zastánci a praktikanti“ modlitby, dbejte, aby atmosféra nepřeválcovala a nezranila ty, kdo o vlastní zkušenosti s modlitbou mluvit nebudou či nechtějí. Mohou ovšem převážit ti, kdo modlitbu budou vidět spíš kriticky, jako výraz jisté pověrečnosti či pokleslé víry, pak dbejte na ty, kdo si už k modlitbě vytvořili vlastní vztah. Pozvání oslovit Otce vposledu nenavazuje na naše vlastní zkušenosti, je to pozvání Syna a otázka důvěry v jeho slovo.

POMŮCKY

- obrázek či foto modlitebníka, sepjatých rukou a pod. (najdete např. ve Flanelografu II, v některých z dějin umění aj.)

- obrázek či foto prosícího člověka
- ilustrace k soudci a vdově - obrázek v Diáři 2002/03: zkuste si obrázek představit jako komiks. Jaký text by asi obsahovala „bublina“ u postavy soudce? (např. „už zas nemohu v klidu studovat zákony“ - nebo „kdy už mi dá ta osoba konečně pokoj?“ - „co tu děláte, osobo!")
Liturgické čtení-L 11,9-13

MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

pro Teofila:

Teofil může vstupovat do vyprávění opakovaně - ptát se „jak je to s modlitbou“, jak se správně modlit (správně třebas ve smyslu, „kolikrát“, „kde“, „co přitom dělat“, co si od toho vlastně slibovat...). Může zmínit křtitelovskou praxi a ptát se po praxi ježíšovské.

Na zjištění, že Ježíšovou modlitbou je Otče náš, může namítat: já když si představím svého otce, tak se mi tu modlitbu říkat nechce (byl tvrdý, nikdy jsem se od něj ničeho dobrého nedočkal).

Může připomínat: pořád se modlíme „přijď Království“ - a já ho nikde nevidím, spíš vidím, jak se roztahují nespravedliví soudcové, kteří dusí slabé...

A v rámci těchto námitek Lukáš přidává Ježíšovy příklady a příběhy a výzvy, a tak „vyučuje“ Theofila. Především při výkladu dětem mladšího školního věku zvolte pouze jeden či dva motivy.

pro mladší (a střední) školní věk:

- už jste viděli někoho, jak se modlí? Oč mu šlo? Co chtěl vyjádřit? Chtěli byste se to taky naučit? Co si od toho slibujete?

Motivace umožňuje rozvinout tématický rozhovor o modlitbě, zmapovat, jaké o ní mají děti samy představy, popř. jaké s ní mají zkušenosti. O úskalí takového rozhovoru - viz nahoře.

- pro (střední a) starší školní věk:

- co vás dokáže naprosto „otrávit“, „odrovnat“? (nechte děti ať jmenují jednotlivé příklady a rozhovor pak rozšiřte o otázky) Co odrovná a otráví naši víru, že Boží království roste a jednou slavně zvítězí?

Tato motivace dává vyniknout zkušenostem, že Boží království je daleko, neroste a neprosazuje se. Na rozhovor můžete navázat především v druhé části výkladu.

osnovy vyprávění

a) poznámky a osnova pro mladší školní věk:

Navržená osnova sleduje motiv „nauč nás modlit se“ a rozvíjí ho směrem k větší vytrvalosti.

I. Motivace

II. Učedníci viděli Ježíše, jak se modlí, a prosí ho, aby je to také naučil

III. Ježíš neučí „praktiky“ ale bere nás k Otci

IV. Když jsme ve svých prosbách unaveni, povzbuzuje nás příběh o vdově bez zastání

V. I nespravedlivý soudce se nakonec nechá udolat

VI. Oč více smíme prosit Boha a důvěřovat mu (příklad prosby - písnička BTS 32)

c) poznámky a osnova pro starší školní věk

I. Teofil referuje o křtitelovské praxi

II. Lukáš - stačí Otče náš - jako modlitba, kterou Ježíš učí učedníky

III. Díky Ježíši vím, že se nemáme bát prosit a nestydět se dovolávat Otcových darů.

IV. Díky Ježíši víme, že jeho Otec obdarovává jen dobrými věcmi.

V. Díky Ježíši víme, že má smysl a budoucnost v prosbách vytrvat (Jestliže jde vytrvalým zápasem udolat nespravedlivého soudce - oč více smíme prosit Otce a důvěřovat mu)

VI. Díky Ježíši víme, že v Bohu nemáme soudce lhostejného, ale soudce - Zastánce

VYPRÁVĚNÍ

I. MOTIVACE - VZTAH

Proč se máme modlit, když Pán Bůh všechno o nás ví? Ještě dříve, než svou prosbu vyslovíme, on ji zná. Není tedy trochu zbytečné modlit se a neobtěžujeme tím vlastně Pána Boha?

Myslím, že neříkáváme moc často třeba mamince „mami, mám tě ráda“. Maminka to přece dobře ví, i když jí to pořád neříkáme. Ale ona to občas potřebuje slyšet. Je ráda, když jí to takhle řekneme. Ve chvilce, kdy tuhle větičku vyslovíte, se něco moc hezkého mezi vámi děje. Ani už nemusíte říkat nic víc.

A jak se nám uleví, když sebereme všechnu odvahu a přiznáme se: „Mami, provedla jsem něco hloupého a je mi to líto.“ „Mami, můžeš mi odpustit?“ Nebo když řekneme: „Mami, potřebuji tvoji pomoc…“ Maminka to ví, vždyť vás zná, vidí, co potřebujete. Vidí, když jste smutní, když potřebujete pohladit, vidí, když vás něco trápí. Ví, jak je těžké umět odpustit. Ona to ví, ale pro nás je moc důležité najít odvahu a říct jí to, že ji máme rádi; povědět, co nás trápí; najít hezká a obyčejná slova poděkování.

Je to potřebné nejen pro náš vztah k mamince, je to důležité i pro nás samé. Když něco takového řekneme, tak se velmi mnoho změní. Nejen mezi vámi a maminkou, ale také ve vás. Když se člověk naučí poděkovat, vidí najednou.,jak mnoho nesamozřejmých věcí v životě dostává. Kolik věcí právě maminka pro nás dělá, a my je ani nevidíme.

Když se chvilku zamyslíme a necháme si jako film pustit celý náš den, vidíme, kolik milých drobností i velkých věcí pro nás maminka připravuje. A když jí za to poděkujeme, dáváme jí tu nejlepší odměnu. I sobě. Z takového poděkování je oboustranná radost.

II. VZTAH JEŽÍŠE K BOHU OTCI

Lukáš nám vypráví, že se Ježíš modlil a učedníci byli právě v jeho blízkosti. A když Ježíš svou modlitbu dokončil, jeden z nich ho prosil: „Pane, nauč nás se modlit.“ A Ježíš je naučí svou modlitbu. Volá v ní k Bohu jako k Otci. My tu modlitbu dobře známe, často ji užíváme. Otčenáš.

Ale představme si, že ji slyšíme poprvé. Že potkáme Ježíše a prosíme ho, aby nás naučil modlit se. S modlitbou máme totiž potíže; někdy nevíme, jak se modlit, někdy se nám nechce, někdy se nám zdá, že je to k ničemu, že Pán Bůh stejně neodpovídá na naše prosby.

A Ježíš si nás vezme k sobě a začne: Otče náš... Možná jsme trochu překvapeni, Bůh je přece Otec Ježíšův. Asi nám tím chce náš Pán dát jistotu, že my všichni jsme jeho děti, Boží synové a dcery. Tuhle modlitbu se modlí lidé na celém světě. Ti všichni, stejně jako my, nazývají Boha svým Otcem. My všichni máme jednoho Otce, a tím pádem spoustu bratrů a sester. On nám naslouchá, rozumí a raduje se s námi. Náš Otec.

A pak mluví Ježíš o Boží svatosti a Božím království. A teprve nakonec přicházejí na řadu naše prosby. Je moc důležité tohle pořadí znát. Nejdříve je řeč o Bohu a pak o nás. Nejdřív Pán Ježíš obrací naši pozornost k tomu, co činí Bůh, jaké jsou jeho plány, a my prosíme, aby se jeho dílo dařilo a pokračovalo. Teprve pak přicházíme na řadu my, náš chléb, naše věci, naše starosti.

Nemluvíme k sobě, ale k Bohu Otci. Jemu děkujeme, jeho prosíme o pomoc. Směr našeho volání jde k Bohu. Takhle nás učí Ježíš své modlitbě.

III. NALÉHAVOST MODLITBY

O síle modlitby vypráví Ježíš jedno podobenství. V městě žil soudce, který nesoudil spravedlivě. Lidské osudy mu neležely na srdci, bylo mu jedno, jak soudní pře dopadne. Přátelil se s vlivnými osobami toho města, ale chudáky opovrhoval. A tak korupce a bezpráví v městě jen

bujely. Nebylo možné se dovolat práva a nejhůře se tam žilo chudákům, nemocným, vdovám a sirotkům. Těm, kteří soudce nemohli podplatit.

V tom městě žila i vdova, která byla nespravedlivě odsouzena. Řekla si, že to tak nenechá, a byla připravena udělat vše pro to, aby dosáhla spravedlnosti. A tak každý den chodila k tomu soudci, tloukla na dveře a volala: Pane, zastaň se mě. Soudce si jejího úpěnlivého volání dlouho nevšímal, ale pak mu to začalo být nemilé. Až nakonec umořený její neodbytností znovu otevřel soudní při. Tentokrát však její záležitost posoudil spravedlivě a dopomohl jí k právu.

Když se takhle zachoval dokonce i nespravedlivý soudce a vdově pomohl, nepomůže tím spíše Pán Bůh těm, kdo k němu trpělivě volají? U Boha přece můžeme nalézt zastání vždycky. Tak končí Ježíš své podobenství.

IV. NEODBYTNOST

Vdova v Ježíšově podobenství je statečná. Nejde jí jen o to, aby za každou cenu dosáhla svého, ale jde jí o spravedlnost.

Možná máte ve třídě spolužáka, který ostatní otravuje a tyranizuje. A všichni se ho bojí, protože je silný. A on si může dovolit lhát, krást, bít ostatní. A projde mu to. Jenže když se mu nikdo nepostaví, jeho síla narůstá. Ale když se objeví někdo, kdo se nedá, kdo tu jeho agresi narušuje, a narušuje ji stále a neodbytně, nakonec musí tyran prohrát. I když to někdy trvá dlouho a je k tomu potřebí hodně odvahy a statečnosti.

A možná něco dojde i tomu agresorovi, i on se může změnit. Modlitba umí změnit i to, co vypadá beznadějně.

V. Důvěra

V modlitbě je velmi důležitá důvěra, že Bůh naše prosby slyší. To chce říci Ježíšovo podobenství o vdově a nespravedlivém soudci. Někdy se modlíme třeba za život někoho blízkého, za jeho uzdravení. Dlouho se modlíme a naléhavě. A není to nic platné.

Ale to ještě neznamená, že nás Bůh neslyší, že je mu to jedno, že si nás nevšímá. On nám pozorně naslouchá a učí nás rozumět tomu, co nás v životě potkává. On také nemůže splnit všechna naše přání, některá nejsou moudrá. A některá potřebují svůj čas. Ale i kdyby věci nedopadly, jak si přejeme, jedním si můžeme být jisti: že on nás má rád a že chce naše dobro.

VI. TICHOST

Modlitba je rozhovor. A v dobrém rozhovoru mluvíme i naslouchámе. A tak při modlitbě můžeme být někdy i potichu, přemýšlet a poslouchat, jestli by nám Pán Bůh nechtěl něco říci sám. Třeba nás chce právě v modlitbě k něčemu přivést.

Někdy se říká, že vlastně celý náš život je modlitbou, rozhovorem s Pánem Bohem. Když k Pánu Bohu mluvíme celým svým životem, nejenom slovy a on k nám mluví mnoha situacemi, které nám v životě dává potkat.

VII. COŽ TEPRVE BŮH

Jednou věcí si však můžeme být jisti: že nás Pán Bůh slyší, že má o nás zájem, že našim modlitbám také rád naslouchá. Vzpomeňte si, jak jsme na začátku mluvili o mamince, jak ráda nás slyší ona. Slyší-li nás ráda ona (nedokonalý člověk), což teprve Bůh, náš nebeský Otec, jehož lásku a dobrotu nám Pán Ježíš sám na sobě tak dokonale ukázal?

MODLITBA

Milý Bože, nauč nás, prosíme, modlit se. Dávej nám, prosíme, důvěru a odvahu, a také tichost. Amen

podněty pro rozhovor

- viděli jste/slyšeli někoho se modlit jinde než v církvi?

- co si lidé představí, když se řekne „modlit se“?

- znáte nějakou písničku o tom, koho se Bůh zastává? (Má duše Boha velebí - viz Lk 1,46-55, Vítej Jezu Kriste) Při jaké příležitosti ta písnička vznikla?

- o čem myslíte, že vypovídají rozdíly mezi Lukášovou a Matoušovou verzí modlitby: Matouš chtěl, aby modlitba byla symetričtější - každý to znal ze svého sboru jinak - Lukáš vyhledal

původnější verzi - ...

- máme ve svých modlitbách pamatovat jen na věřící lidi, na bratry a sestry ze sboru?

- odkud bereme sílu: k vytrvalosti - ke statečnosti - k vynalézavosti? Stačí vždycky nějaká forma tréninku?

- dá se vytrvalá modlitba natrénovat?

- už jste slyšeli o někom, kdo se vytrvale se soudy dohadoval o spravedlivé vyřešení svého případu?

- neměla vdova zkusit spíše soudce podplatit?

- může nás Ježíšův příběh o vdově povzbudit k tomu, abychom vytrvale sledovali, jak fungují soudy, jak se zastávají chudých, pronásledovaných, pomlouvaných? Nebo jsou soudy jen „světská“ instituce, o jejíž fungování nám nepřísluší se starat?

Odkaz na pracovní list
23 O modlitbě
Odkaz na píseň
Kdo na kolenou klečí, vídá dál
Má duše Boha velebí (EZ627)
Vítej, Jezu Kriste, z nebes vysokosti
Buď vůle tvá, buď vůle tvoje všude tam
Pane Bože, prosíme tě (BTS32)
Ó Pane můj, nenech mne být
Přijď království tvé, přijď království tvé, amen
Soudce všeho světa, Bože, před trůnem tvým
Cílová skupina
Školní
Mladší školní
Katechetické cykly
Pozvání na cestu - Evangelium Lukášovo
Biblický odkaz (kat)
Lukáš 11,1–13
Lukáš 18,1–8